

קול קורא:

משפחות בישראל: מבט רב-תרבותי

Families in Israel-A Multicultural Approach

פרופ' סילביה פוגל-ביז'אוי, פרופ' אורלי בנימין, ד"ר עולא נבואני ופרופ' רות כץ

מגמות ותהליכים חברתיים-ערכיים-פוליטיים- כלכליים ואחרים וכן, התפתחויות טכנולוגיות שינו את מוסד המשפחה והביאו לריבוי ולגוון של משפחות ושל סגנונות חיי משפחה. המסגרות המשפחתיות שתפקידן וגבולותיהן הלגיטימיים נקבעו בעבר כך שישרתו את החברה ויבטיחו את המשכה הביולוגי והתרבותי, הופכות כיום למסגרות שבמרכזן עומד הפרט על צרכיו ורצונותיו, על מחויבויותיו וזכויותיו. ניתן כיום להפריד בין נישואים, הורות ומשק בית בהתאם לרצון אישי, אם האקלים התרבותי-חברתי מאפשר זאת. ובהתאם, מתגבשות מסגרות משפחתיות חדשות הזכות לגיטימציה חלקית או מלאה, כמו משפחות חד-הוריות, משפחות חד-מיניות, משפחות החיות בקוהביטציה (זוגרות), משפחות טרנסלאומיות, משפחות רב-דוריות ומשפחות מעורבות, החוצות גבולות אתניים, לאומיים, תרבותיים, דתיים ואחרים.

תמורות בתחומי מיגדר גם הן תורמות את חלקן לשינויים במוסד המשפחה ובסגנונות משפחה, עם כניסת נשים למשרות תובעניות של ניהול, אקדמיה, היי טק ואחרות, כשבמקביל, (חלק מ)הגברים נוטלים חלק יותר משמעותי בחיי המשפחה ובטיפול בילדים. איזון עבודה-משפחה מקבל צורות שונות, בהתאם לעמדות כלפי מיגדר, מאפייני התעסוקה, המדיניות החברתית הנהוגה, המדיניות הארגונית ועוד. משפחות אלו, המוכרות בספרות בשם "המשפחות החדשות", מתקיימות לצד משפחות גרעיניות (המשפחות המודרניות הנורמטיביות) ולצד מסגרות משפחתיות מסורתיות יותר בהן תפקידי מיגדר והורות ונורמות התנהגות מכתבים קודים של התנהלות משפחתית כבעבר. יחד עם זאת, בכל צורות ומבני משפחה, ממשיכות להתקיים צורותיה המגוונות של האלימות במשפחה, בעיקר כלפי נשים, ילדים וחסרי ישע, תהיה זו אלימות פיזית, אלימות מינית, אלימות נפשית ואלימות כלכלית.

בישראל מתרחשים אותם תהליכים, ואולם שלא כמו בארצות הברת - תעשייתיות האחרות, מוסד המשפחה נשאר מרכזי בחיי הפרט והכלל, ולכן לדפוסים ולסגנונות חיי משפחה, ייחודיות משלהם המבטאה את השילוב בין חדש וישן, בין שוויון לאי-שוויון מיגדרי, ובין מסורתיות (פוסט)מודרניות. ייחודיות זו גם באה לידי ביטוי, בהקשרים תרבותיים שונים, בזמן הסגר הביתי, במסגרת ההתמודדות עם הקורונה: ביו היתר, אומצו דפוסי הורות שונים, לא פעם חדשניים, וקודמו פתרונות מגוונים ליצירת איזון משפחה - עבודה. במקביל, ושלא במפתיע במצבי משבר, חלה עליה באלימות כלפי נשים, כלפי ילדים ובין ילדים.

אנו מבקשות להוציא ספר ערוך עם הקדמה רחבה אשר תציג סוגיות מגוונות המתייחסות למשפחות בישראל במטרה להפרות את הדיון האקדמי והציבורי - פוליטי בנושא מוסד המשפחה. יתקבלו

מאמרים מכל הדיסציפלינות (סוציולוגיה, ספרות, היסטוריה, אנתרופולוגיה, משפטים, פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית, גרונטולוגיה, תקשורת, מדעי המדינה, תיאולוגיה, וכו'), בשיטות מחקר כמותניות או איכותניות. בשלב ראשון, נבקש מהחוקרות והחוקרים לשלוח עד **ה-1 ביולי** תקציר בעברית של עד 300 מילה, **-בהתחשב בעובדה שהיקפו של המאמר הסופי לא יעלה על 5000 מילה, כולל הכל-** תוך ציון הכותרת, שם המחבר/ת או המחברים/ות והשיוך המוסדי. את התקציר יש לשלוח ל: פרופ' סלביה פוגל - ביזאוי: sylvia.f@iac.ac.il